

A

Pedagógiai Programja
Helyi Tantervek – II.

Jazz-zene
Rézfúvós tanszak/Jazz-
trombita

Tartalomjegyzék

JAZZ–TROMBITA.....	4
A jazz–trombita tanítás feladatai.....	4
Ismertesse meg a tanulókkal	4
Alakítson ki.....	4
Fordítson különös figyelmet	4
Segítse készségfejlesztő improvizációs gyakorlatokkal a tanuló zenei fejlődését, különös tekintettel	4
1. évfolyam „A” tagozat.....	4
Fejlesztési feladatok.....	4
Követelmény	5
Év végi vizsga ajánlott anyaga	5
2. évfolyam „A” tagozat.....	5
Fejlesztési feladatok.....	5
Követelmény	5
Év végi vizsga ajánlott anyaga	5
3. évfolyam „A” tagozat.....	5
Fejlesztési feladatok.....	5
Ajánlott tananyag.....	5
Követelmény	6
Év végi vizsga ajánlott anyaga	6
4. évfolyam „A” tagozat.....	6
Fejlesztési feladatok.....	6
Ajánlott tananyag.....	6
Követelmény	6
Év végi vizsga ajánlott anyaga	6
5. évfolyam „A” tagozat.....	7
Fejlesztési feladatok.....	7
Ajánlott tananyag.....	7
Követelmény	7
Év végi vizsga ajánlott anyaga	7
6. évfolyam „A” tagozat.....	8
Fejlesztési feladatok.....	8
Ajánlott tananyag.....	8
Követelmény	8
Év végi vizsga ajánlott anyaga	8
Alapfokú évfolyamok „B” tagozat	9
3. évfolyam „B” tagozat.....	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Ajánlott tananyag.....	9
Követelmény	9
Év végi vizsga ajánlott anyaga	9
4. évfolyam „B” tagozat	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Ajánlott tananyag.....	10
Követelmény	10
Év végi vizsga ajánlott anyaga	10
5. évfolyam „B” tagozat	10
Fejlesztési feladatok.....	10
Ajánlott tananyag.....	10
Követelmény	11
Év végi vizsga ajánlott anyaga	11
6. évfolyam „B” tagozat	11
Fejlesztési feladatok.....	11

Ajánlott tananyag.....	11
Követelmény	11
Év végi vizsga ajánlott anyaga	11
Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után	12
„A” tagozaton	12
„B” tagozaton	12
A művészeti alapvizsga követelményei	12
A vizsga részei	12
A vizsga tantárgyai és időtartama	12
A vizsga tartalma	12
„A” tagozat	12
„B” tagozat.....	12
A vizsga értékelése.....	13
A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.....	13

JAZZ–TROMBITA

A tantárgy elsajátításához nélkülözhetetlen a rendszeres zenehallgatás és a zene szeretete. Feladata a tanulóban felkelteni az érdeklődést a minőségi zene iránt, a képzés során és a meghallgatott felvételek által megismertetni tanulóval jazz–re jellemző gondolkodásmódot.

A jazz–trombita tanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a trombita történetét, irodalmát, a hangszer különböző változatait;
- a hangszer akusztikai sajátosságait;
- a jazz–trombitálás kiemelkedő muzikusait.

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést, s az ehhez szükséges megfelelő légzéstechnikát;
- tiszta intonációt;
- dinamikailag árnyalt, telt és kifejező trombita hangot.

Fordítson különös figyelmet

- a stílusos és igen ritmikus szóló játékra;
- az árnyalt frazeálásra, artikulációra;
- a virtuóz játéktechnikára való törekvésre;
- a zenekari darabok karakterének elsajátítására;
- a megfelelő tempó és dinamika kialakítására.

Segítse készségfejlesztő improvizációs gyakorlatokkal a tanuló zenei fejlődését, különös tekintettel

- az öt- és hétfokú diatonikus skálákra, ezek moduszaira, s ezek hangkészletéből kialakított rögtönzésgyakorlatokra;
- a jazz alapvető akkordkészletének gyakorlására, valamint az akkordbontások gyakorlására;
- az egyszerű blues–sémák elsajátítására;
- a II–V–I funkciós–improvizációs séma differenciált gyakorlására;

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

A hangszer megismertetése.

- Helyes testtartás és hangszerfogás (állva és ülve is).
- Helyes szájtartás.
- Helyes légzés.
- Brúzólás.
- Fúvóka helyzete.
- Fúvóka megszólaltatása.
- Hangszer megszólaltatása.
- Hangmagasság változtatása fúvókával.
- Képességtől függően a c' vagy a g' kiinduláskénti biztos megszólaltatása (a hangok ill. hangnemek mindig írottan értendő).
- Hangindítás (t–vel és levegővel).
- Ütem, ütemmutató, tempó, hangnem.
- Egészhang, félhang, negyed, nyolcad fogalma
- Kötés (legato játékmód).
- Képességekhez mért dallamok illetve etűdök játéka.

Improvizációs készség fejlesztése

- Egyszerű, játékos rögtönzések kérdés–felelet formában

Követelmény

- Helyes test– és szájtartás
- Helyes légzés
- Stabil hangindítás (egyvonalas C és egyvonalas G)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű dallam illetve etűd játéka

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- C–dúr és a–moll skála (melodikus és összhangzatos mindig külön)
- Tizenhatod
- Szinkópa, triola
- Kromatikus skála
- Képességekhez mért dallamok illetve etűdök játéka

Improvizációs készség fejlesztése

- tempóban való rögtönzés, diatonikusan, atonálisan

Követelmény

- Tempóban való játék
- Egyszerű diatonikus rögtönzés (C–dúr és a–moll)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- C–dúr skála
- Két etűd

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Képességekhez mért etűdök játéka
- A, D, E, G, B (magyar H), F#, C és F lá pentatonok
- F–dúr, d–moll, G–dúr, e–moll, Bb–dúr és g–moll skálák
- Triolás lüktetés, szvinges frazeálás

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés dúr és moll hármashangzatokra akkordhangokkal két ütemes periódusokban,
- Rögtönzés négyeshangzatokra akkordhangokkal,
- Rögtönzés négyeshangzatokra pentakkorddal,

Ajánlott tananyag

- Reading Jazz – Jacques Rizzo
- Easy Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
- Minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Dúr, mol és petaton hangsorok ismerete
Triolás lüktetés, szvinges frazeálás
Rögtönzés dúr és moll hármashangzatokra akkordhangokkal két ütemes periódusokban

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két dallam, illetve etűd játéka.
- Egy dúr és egy moll skála a tanult anyagból.
- Swinges rögtönzés egy harmóniára a rá illő pentakkorddal.
- Egy pentaton játéka a tanult anyagból.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Képességekhez mért etűdök játéka
- C#, G#, Bb, és Eb lá pentatonok
- D–dúr, B (magyar h)–moll, Eb–dúr, c–moll, A–dúr, F#–moll, Ab–dúr és f–moll skálák
- Jazz sztenderdek,

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés moll7 akkordra pentatonnal.
- Rögtönzés moll7 akkordra dór skálával.
- Rögtönzés maj7 akkordra ion skálával.
- Rögtönzés dom7 akkordra mixolid skálával.
- Dmi7–g7–cmaj7 –re rögtönzés először alaphangokkal, később felfejlesztve egészen a diatonikus hétfokú hangsorokig.
- Horizontálás.

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Easy Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Jazz sztenderdek,
Rögtönzés moll7 akkordra modális hangsorhan.
Horizontálás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd és egy sztenderd játéka.
- Egy dúr és egy moll skála a tanult anyagból.
- Rögtönzés egy adott négyeshangzatra a rá illő diatonikus skálával.
- Egy pentaton játéka.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Képességekhez mért etűdök játéka
- E–dúr, C#–moll, Db–dúr, Bb–moll, B(magyar H)–dúr és G#–moll, Gb/F#–dúr, Eb/D#–moll skálák,
- Jazz sztenderdek,
- Transzkripció,

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés II mi7–V dom7–Imaj7 –re 1#–1b–ig,
- Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre,

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo

Easy Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero

15 Easy Jazz, Blues & Funk Etudes (Bb trumpet or clarinet) – Bob Mintzer

minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Hangsorok 5#, 5b–ig

Transzkripció,

Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre,

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd.
- Egy sztenderd játéka egyszerű rögtönzéssel.
- Egy dúr és egy moll skála.
- Rögtönzés II mi7–v dom7–Imaj7 –re 1#, 1b–ig.
- Egy pentaton játéka.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Képességekhez mért etűdök játéka
- Distanciaskálák,
- C, G és D blues skálák
- Jazz sztenderdek
- Transzkripciók

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés IImi7–Vdom7–Imaj7–re 3#,3b–ig,
- Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre,
- C, G blues és D–moll blues,

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Intermediate Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
12 Contemporary Jazz Etudes (Bb) – Bob Mintzer
minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Distanciaskálák ismerete
C, G és D blues skálák
Rögtönzés jazz sztenderdekre
Transzkripciók

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dúr skála és annak fokaira épülő négyeshangzatok szekvenciális és akkordbontásos játéka (7# – 7b)
- Jazz etűd előadása (felhasználható big band lead is)
- Jazz–standard stílusos előadása rögtönzéssel
- Transzkripció felvétellel uniszónó játéka

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Etűdök,
- Összes lá és dó pentaton
- F–dúr, D–moll, G–dúr, E–moll, Bb–dúr, G–moll D–dúr, B(magyar H)–moll,
- Eb–dúr, C–moll skálák
- Triolás lüktetés, szvinges frazeálás

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés dúr és moll hármashangzatokra akkordhangokkal két ütemes periódusokban.
- Rögtönzés négyeshangzatokra akkordhangokkal.
- Rögtönzés moll7 akkordra pentatonnal.
- Rögtönzés moll7 akkordra dór skálával.
- Rögtönzés négyeshangzatokra pentakkorddal.

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Easy Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Összes lá és dó pentaton
Triolás lüktetés, szvinges frazeálás
Rögtönzés moll7 akkordra modális skálával
Rögtönzés négyeshangzatokra pentakkorddal.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két etűd játéka,
- Egy dúr és egy moll skála a tanult anyagból,
- Szvinges rögtönzés egy harmóniára akkordhanggal és pentakkorddal,
- Egy pentaton játéka a tanult anyagból,

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Etűdök
- A–dúr, F#–moll, Ab–dúr, F–moll, E–dúr, C#–moll, Db–dúr, Bb–moll, B(magyar H)–dúr, G#–moll, Gb/F#–dúr és Eb/D#–moll skálák
- C blues skála
- Jazz sztenderdek
- Transzkripciók

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés maj7 akkordra ión skálával
- Rögtönzés dom7 akkordra mixolid skálával
- Rögtönzés lImi7–Vdom7–Imaj7 –re 1#, 1b–ig
- Horizontálás
- C blues
- Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Easy Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
15 Easy Jazz, Blues & Funk Etudes (Bb trumpet or clarinet) – Bob Mintzer
minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Skálák akkordbontással
Jazz sztenderdek ismerete
Transzkripciók készítése
Horizontálás
C blues
Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Egy sztenderd játéka egyszerű rögtönzéssel
- Egy dúr és egy moll skála a tanult anyagból
- Rögtönzés egy adott négyeshangzatra a rá illő diatonikus skálával
- Egy transzkripció

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Etűdök,
- Jazz sztenderdek,
- Transzkripciók,
- Skálák fejlesztése további képletekkel,
- Distanciaskálák,

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés lImi7–Vdom7–Imaj7 –re 3#, 3b–ig,
- Rögtönzés egyszerű jazz sztenderdekre,

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Intermediate Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
12 Contemporary Jazz Etudes (Bb) – Bob Mintzer
minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Skálák szekvenciális négyeshangzattal, akkordbontással
Etűdök,
Jazz sztenderdek játszása
Transzkripciók írása
Distanciaskálák ismerete
Rögtönzés IImi7–Vdom7–Imaj7 –re 3#, 3b–ig,

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy sztenderd játéka egyszerű rögtönzéssel,
- Egy dúr és egy moll skála,
- Rögtönzés IImi7–vdom7–Imaj7 –re 1#,1b–ig,
- Egy pentaton játéka,

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Etűdök,
- Distanciaskálák,
- C, g és d blues skálák,
- Jazz sztenderdek,
- Transzkripciók,

Improvizációs készség fejlesztése

- Rögtönzés IImi7–Vdom7–Imaj7–re minden hangnemben,
- Rögtönzés Ildim7b5–Vdom7b9–Imoll harmóniákra 1#,1b–ig
- Rögtönzés jazz sztenderdekre,
- C, G blues és D–moll blues,

Ajánlott tananyag

Reading Jazz – Jacques Rizzo
Intermediate Jazz Conception for Trumpet – Jim Snidero
12 Contemporary Jazz Etudes (Bb) – Bob Mintzer
Minus one felvételek – Jamey Aebersold

Követelmény

Skála négyeshangzattal, akkordbontással
Rögtönzés jazz sztenderdekre,
Rögtönzés Blues sémára
Transzkripció készítés és játszása felvétellel unisono

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- skála és annak fokaira épülő négyeshangzatok szekvenciális és akkordbontásos játéka (3# – 3b)
- Jazz etűd előadása (felhasználható big band lead is)
- Diatonikus rögtönzés különböző állóharmóniákra (mi7, dom7, maj7)
- IImi7 – v7 – Imaj7 fordulatra rögtönzés 3#, 3b–ig
- Blues sémára rögtönzés hangzó bb és f dúrban, c–mollban
- Két különböző tempójú jazz–standard stílusos előadása rögtönzéssel
- Transzkripció felvétellel uniszónó játéka

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozaton

A tanuló

- ismerje a trombita sajátosságait;
- ismerje a gyakoribb blues-sémákat, egyszerűbb blues-harmonizációkat, a II–V–I-es funkciós-improvizációs sémák főbb formáit;
- ismerje a különböző improvizációs skálákat, skálamodelleket;
- ismerje a tananyag fontosabb improvizációs, stílus- és ritmikai gyakorlatait;
- rendelkezzen megfelelő repertoárral 5–10 különböző karakterű jazz standard játéka kotta nélkül, különböző kíséresi formákkal, egyszerű improvizáció;
- ismerjen néhány dúr és moll blueset;
- legyen képes 2–3 szólót az eredeti hangfelvétellel uniszónó eljátszani;

„B” tagozaton

Az „A” tagozat követelményein felül a tanult ismeretek magasabb szintű alkalmazása (technika és előadásmód), és a végzett anyag mennyiségének növelése (repertoár) az elvárás. Adott esetben a tanuló legyen alkalmas szakirányú tanulmányok folytatására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgyai és időtartama

Jazz-trombita főtárgy

„A” tagozaton minimum 10 perc;

„B” tagozaton minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Dúr skála és annak fokaira épülő négyeshangzatok szekvenciális és akkordbontásos játék (3# – 3b).
- Jazz etűd előadása (felhasználható big band lead is).
- Jazz-standard stílusos előadása rögtönzéssel.
- Transzkripció felvétellel unisono játék.

„B” tagozat

- Egy skála és annak fokaira épülő négyeshangzatok szekvenciális és akkordbontásos játék (4# – 4b).
- Jazz etűd előadása (felhasználható big band lead is).
- Rögtönzés: Diatonikus rögtönzés különböző állóharmonikákra (mi7, dom7, maj7), vagy – II mi7 – V7 – Imaj7 fordulatra rögtönzés 3#, 3b-ig, vagy – Blues sémára rögtönzés hangzó Bb és F dúrban, C-mollban.
- Két különböző tempójú jazz-standard stílusos előadása rögtönzéssel.
- Transzkripció felvétellel unisono játék.

A vizsga értékelése

- Megfelelés az előírt követelményeknek,
- Technikai felkészültség,
- Hangszerkezelés, tiszta intonáció
- Artikulációk és díszítések alkalmazása,
- Helyes ritmus és tempó,
- Előadásmód,
- A zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- Zenei memória,
- Alkalmazkodóképesség,
- Állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű és állapotú tanulóhangszerek, fúvókák.

Rendszeresen hangolt zongora vagy elektromos zongora.

Nagyméretű falitükör.

Legalább egy darab állítható kottaállvány.

Metronom.

Hangrögzítésre és CD lejátszásra alkalmas audió eszköz.